

MEMO PROJECTEN

Aan: Gemeenteraad
Kopie aan: Wethouder Akkerman, Gerald Smilda
Van: Djimmie Ruisch/ Harald Zegeeren
Datum: 16 januari 2018
Project: Energiedak gemeentehuis
Onderwerp: Beantwoording vragen Politieke Mark betreft energiedak gemeentehuis.

Toelichting:

Tijdens de behandeling in de politieke markt van 9 januari van het voorstel Uitwerking energiedak gemeentehuis zijn door verschillende fracties vragen gesteld. Deze memo is erop gericht om deze vragen te beantwoorden en de context van het advies te verhelderen in het licht van de besluitvorming in de raad van 23 januari 2018.

Aanleiding

Aanleiding voor het advies ligt in de motie van 5 juli 2016 om zonnepanelen aan te brengen op het gemeentehuis en de Meenthe. Met de raadsbrief van 15 mei 2017 is het kader voor het voorliggend onderzoek verder vormgegeven. Het huidige raadsvoorstel geeft invulling aan de gestelde opgave.

De opgave, planning en afstemming.

Tijdens het debat op 9 januari werd de vraag opgeroepen of het moment van besluitvorming past bij het proces van G1000 over energieneutraliteit van onze gemeente.

Tijdens de presentatie van 10 oktober 2017 over de energietransitie is de opgave nader geduid. Onder andere de energiemix, de grote van de opgave en de te hanteren principes voor de energietransitie (zoals lusten en lasten lokaal) zijn hier voorbij gekomen. Tezamen met de opmerkingen tijdens de burgertop op 18 november (hierbij werd ook de oproep gedaan aan de gemeente om snel aan de slag te gaan met de transitie) heeft ons doen besluiten om uitvoering van de motie van de raad nu met dit voorstel in de besluitvorming te brengen. Dit voorstel staat niet op gespannen voet met de doelstellingen in de energietransitie of de eerste uitkomsten van de G1000, het geeft hier zelfs gehoor aan. Het nu laten zien dat wij bewust zijn van de grootte van de opgave waar we voor staan, dat we hier echte resultaten moeten boeken en dat dit ook financieel verantwoord is (zie verderop) maken dat wij achter ons voorstel blijven staan. Wij geloven in de inspirerende voorbeeldfunctie van de gemeente hierin, voor zowel de samenleving als geheel als de deelnemers aan het G1000 proces in het bijzonder.

Financiële rendementen

Tijdens het debat werd de vraag gesteld of er geen betere rendementen konden worden behaald per euro dan in dit project wordt voorgesteld.

Het antwoord op deze vraag is kortweg ja, en wanneer wij kijken naar de opgaven waar we voor staan dan is het geen kwestie van slechts dat doen wat het allerbeste is. Als de verschillende baten (zowel geld als andere baten als bijvoorbeeld donkergroene stroom) de kosten integraal overstijgen binnen de gebruiksperiode is dat voor ons aanleiding een voorstel als dit positief te benaderen.

De grootte van de opgave in de energietransitie is enorm. Alles wat we kunnen doen moeten we aangrijpen om de doelen te realiseren. Indien de baten groter zijn dan de kosten dan zouden we het moeten doen. Het gaat dus niet slechts om de investering, maar om het netto rendement. Terugverdientijd is hierin een term die wellicht houvast geeft. Wanneer we dan kijken naar het voorstel dan zien wij de volgende cijfers:

Onderdeel Zon

Zonne-installatie	644.600
<u>Noodzakelijke voorzieningen t.b.v. zonne-installatie</u>	<u>220.400</u>
Totale investering onderdeel zonnepanelen:	865.000

Onderdeel isolatie

Extra isoleren en beglazing atrium	116.100
<u>Beglazing atrium</u>	<u>20.900</u>
Totaal eenmalig	137.000

Het volledige traject dient nog te worden aanbesteed. De bedragen die nu voorliggen zijn ramingen. Ramingen zijn erop gericht om de werkelijkheid zo goed mogelijk te schetsen. Een volledige kostenraming per onderdeel is vanwege de nog te volgen aanbesteding om die reden **niet openbaar als bijlage bijgevoegd in ibabs**. Omdat u als raad wel specifieke gevraagd heeft om die stukken hebben wij gemeend dit op deze wijze aan u kenbaar te kunnen maken.

Ad 1. Zon

De terugverdientijd van de investering op zon (865.000) is 16 jaar.

- 1) Hierin is dan nog geen rekening gehouden met de nog aan te vragen SDE subsidie. Dit kan namelijk pas als een project obstakelvrij is. Omdat er nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden en dus de subsidie nog niet verkregen is, is het financieel niet juist dit al wel in te calculeren (voorzichtigheidsbeginsel).
- 2) Wanneer we een SDE subsidie (uitgaande van minimaal 5 cent) meenemen in de berekening gaat de terugverdientijd terug naar 14 jaar.
- 3) Een dergelijke installatie heeft een technische levensduur van 25-30 jaar. Deze termijn is aanzienlijk langer dan de terugverdientijd in beide scenario's. Hiermee is de businesscase positief. Dat wil zeggen dat we er over de totale levensduur als gemeente geld mee verdienen.

Rendement

- Bij een 100% vermogen leveren de zonnepanelen (ca 400.000 KWH/jr) ruim € 1.600.000 in 30 jaar op. Hierbij is rekening gehouden met ons huidig grootverbruik tarief met vaste kosten.
- Zelfs als degeneratie van de panelen leidt tot een gemiddelde opbrengst van 85% over de gehele levensduur, leveren de zonnepanelen nog steeds € 1.350.000 op.

Ad 2. Isolatie

- 1) De eenmalige extra investering voor het isoleren (137.000) wordt binnen de technische levensduur van de materialen terug verdiend.
- 2) De besparing op gas (ca. 5.000 per jaar) wordt behaald door het isoleren. De technische levensduur van deze ingreep is >50 jaar, waardoor gesteld kan worden dat ook deze investering zichzelf terugverdient.

Bovenstaande is een verkorte weergave van de raming die in het kader van de nog te volgen aanbesteding hier niet verder is uitgediept. Een volledige kostenraming per onderdeel ligt bij de griffie ter inzage.

Zijn er andere duurzame investeringsprojecten te bedenken met een hoger rendement?

Er zijn andere duurzame oplossingen (zonnepanelen, windmolens) mogelijk die een hoger financieel rendement opleveren. Tijdens de politieke markt van 10 oktober zijn deze uiteen gezet. De vele variabelen in specifieke projecten bepalen dan het rendement. Zoals u weet passen zonnepanelen en windmolens op dit moment niet in het ruimtelijk beleid, wat voor de planning in elk geval de nodige gevolgen heeft.

Vanwege de omvang van het voorliggend complexe project is de prijs per Wp (€ 1,25) echter nog steeds lager dan bij een klein regulier project (bv woning) en gelijkend aan de onlangs uitgevoerde projecten bij de Waterwyck en gemeentewerf. Het zonnedak is daarnaast een volgende logische stap in het energieneutraal maken van het gemeentehuis. Dit na de investering in 2012 (1.500.000,-) waarbij we van label C naar label A gingen is het zonnedak een volgende stap als antwoord op het energieneutraal maken van het gemeentehuis. Resterende toekomstige opgaven focussen zich dan nog op de warmteopgave. Het opwekken van het elektrisch verbruik is met het zonnedak voor 85% ingevuld.

Het huidige koperen dak

Tijdens het debat werd door meerdere raadsleden aangekaart dat het huidige koperen dak nog niet is afgeschreven, men spreekt van kapitaalvernietiging.

Financieel gezien is het koperen dak afgeschreven. Extra middelen om een boekwaarde op te lossen is niet aan de orde. Technisch gezien kan het koperen dak als waterkerende voorziening zeker nog 40-50 jaar mee, maar ook bij andere projecten heeft dat ons de afgelopen 10 jaren (bijv. dorpshuizen) er nooit van weerhouden om verbeteringen (door veranderende technologie en inzichten) door te voeren.

In onze omgeving vinden we het steeds normaler dat we onzuinige producten vervangen, zelf als ze de functie waarvoor ze ooit zijn aangeschaft nog steeds kunnen vervullen. Omdat de huidige technologie ons de mogelijkheid heeft gegeven een dak een tweede functie (opwekken van energie) te geven, denken wij dat het vanuit het huidig perspectief een mooie oplossing is om onder andere hiermee aan de door u gestelde duurzaamheidsdoelstellingen gevolg te geven.

Warmtevraag

Naast de vraag ten aanzien van elektriciteit bestaat er ook nog een grote 'warmte' vraag. Hier wordt op dit moment onderzoek naar gedaan hoe dit opgelost kan worden. Wat blijft is dat (vanuit Trias Energetica) de warmtevraag eerst beperkt dient te worden. Hiervoor is (extra) isoleren de eerste stap. Dat is ook de reden om voorafgaand aan het plaatsen van zonnepanelen eerst het dak te isoleren.